

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1397/25
7.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., против туженог ЈКП “Београдски водовод и канализација” са седиштем у Београду, ул. Кнеза Милоша бр. 27, чији је пуномоћник Свето Раковић, адвокат из Београда, ул. Јозе Шћурле бр. 28Б, ради утврђења, одлучујући о изјављеној жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 1895/23 од 22.2.2024. године, у седници већа одржаној дана 7.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1895/23 од 22.2.2024. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1895/23 од 22.2.2024. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је ништав уговор о обављању привремених и повремених послова заведен код туженог под бројем 2610 од 20.1.2021. године, закључен између туженог и тужиоца, те исти не производи правно дејство. Ставом другим изреке, утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог почев од 1.9.2015. године, што је тужени дужан да призна и трпи. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка у износу од 364.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је из свих законом прописаних разлога.

Тужилац је доставио одговор на жалбу.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20), Апелациони у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни она из тачке 12, на коју се указује наводима из жалбе, будући да ожалбена пресуда садржи довољне, јасне и непротивречне разлоге о свим одлучним чињеницама.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку тужилац је био радно ангажован код туженог по основу више сукцесивно закључених уговора о обављању привремених и повремених послова, у периоду од 1.9.2015. године закључно са 15.6.2021. године, а све време је код туженог фактички обављао исте послове-референта у Одељењу паковања и дистрибуције рачуна. Закључком Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава 51 бр. 112-12236/17 од 28.12.2017. године, дата је сагласност туженом за попуњавање укупно 470 радних места, односно за пријем 470 извршилаца у радни однос на неодређено време и то: 69 радних места са високом стручном спремом, 19 радних места са вишом стручном спремом, 323 радна места са средњом стручном спремом и 59 радних места са нижом стручном спремом. Тужени је у току радног ангажовања тужиоца вршио пријем у радни однос лица ангажованих по основу уговора о обављању привремених и повремених послова.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да је тужбени захтев тужиоца основан. Наиме, тужилац је у спорном периоду код туженог непрекидно обављао послове референта у Одељењу паковања и дистрибуцији рачуна, који нису привремени ни повремени, јер их је обављао дуже од 120 дана, већ се ради о пословима из редовне делатности код туженог, а тужени је вршио запошљавање радника на неодређено време у периоду када је на снази био Закон о буџетском систему којим није забрањено запошљавање, већ регулисан поступак прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Сходно наведеном, првостепени суд је закључио да овакви уговори о привременим и повременим пословима представљају симуловане правне послове који прикривају уговор о раду и да је тужилац засновао радни однос на неодређено време ступањем на рад код туженог дана 1.9.2015. године, па је применом одредаба чланова 32 и 197 Закона о раду и члана 103 Закона о облигационим односима, одлучио као у ставовима првом и другом изреке ожалбене пресуде.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Према посебним правилима о раду ван радног односа из члана 197 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр.24/05...75/14), послодавац може за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дужи од 120 радних дана у календарској години да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са: незапосленим лицем; запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена; корисником старосне пензије (став 1). Уговор из става 1 овог члана закључује се у писаном облику.

Поштујући цитирану одредбу Закона о раду, произилази да уговор за рад ван радног односа послодавац може да закључи са одређеним лицем само ради обављања послова који актом о систематизацији послодавца нису систематизовани, односно за обављање послова који по својој природи трају најдуже 120 радних дана у календарској години и привременог су, односно повремених карактера, зависно од тога да ли трају континуирано, у једном временском периоду или с времена на време.

У циљу заштите права на рад, као основног људског права, одредбом члана 32 Закона о раду, прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад, у писаном облику. Ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1 овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

У конкретном случају, тужилац је у периоду од 1.9.2015. године до 15.6.2021. године непрекидно обављао истоврсне послове референта у Сектору продаје и наплате, систематизоване Правилником о организацији и систематизацији послова код туженог, по уговорима закљученим противно правилима из члана 197 Закона о раду, за обављање послова који не представљају привремене ни повремених послове, па радно ангажовање тужиоца има карактер радног односа.

Супротно наводима жалбе туженог, првостепени суд је правилно закључио да побијани уговори о обављању привремених и повремених послова представљају симуловане (привидне) уговоре, у смислу одредбе члана 66 Закона о облигационим односима, јер се њима прикрива уговор о раду, као дисимулован уговор, у смислу одредбе члана 66 став 2 истог закона, који производи правно дејство, јер су за његову пуноважност испуњени сви услови.

Радни однос на неодређено време је правило, а радни однос на одређено време изузетак, који се у смислу одредбе члана 37 Закона о раду може засновати само када постоје објективни разлози који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. У конкретно случају, послови поверени тужиоцу немају карактер послова из члана 37 став 1 Закона о раду, јер његово ангажовање није било узроковано објективним разлогом који је оправдан роком извршења, наступањем догађаја, односно ради замене привремено одсутног запосленог, већ је тужилац био ангажован за рад на систематизованом радном месту за које је постојала стална потреба.

Неосновани су жалбени наводи туженог о учињеној битној повреди поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер је изрека првостепене пресуде разумљива и не противречи разлозима датим о свим битним чињеницама, који

су јасни и непротивречни, а о битним чињеницама не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Неосновано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права, и с тим у вези, на одредбе Закона о буџетском систему и забрану запошљавања нових лица, с обзиром на чињеницу да је тужени имао могућност за пријем у радни однос тужиоца управо према закону на који се позива.

Како се ни осталим наводима жалбе туженог не доводе у сумњу правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања и правилност примењеног материјалног права, првостепена пресуда је потврђена у ставу првом и другом изреке.

Такође, правилна је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, јер је донета правилном применом одредбе члана 153 и 154 ЗПП, како у делу за главни дуг, тако и у делу за законску затезну камату као споредно потраживање, у ком делу је правилно примењена одредба члана 277 Закона о облигационим односима.

Имајући у виду да тужени није успео у поступку по жалби, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован, у смислу одредбе члана 165 став 1 ЗПП-а.

Апелациони суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби, јер састав одговора на жалбу није нужан трошак за вођење овог спора.

Са изложеног, а сходно одредби члана 390 и члана 165 став 1 ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20), одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић